

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра мовознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри

мовознавства

26 серпня 2025 року,

протокол № 1.

**Завідувачка кафедри, докторка
педагогічних наук, професорка**

Ольга НАГОРНА

26.08.2025 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПЕРЕКЛАДАЧА»

для підготовки на першому (освітньому) рівні

здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК

**Доцентка кафедри мовознавства, кандидатка
філологічних наук доцентка**

Ольга ПОДОЛЯНЧУК

26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

**Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка**

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

26 серпня 2025 року

**м. Хмельницький
2025**

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр»
 Спеціальність 035 Філологія
 спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
 (переклад включно), перша – англійська
 галузі знань 03 Гуманітарні науки
 (<http://www.univer.km.ua/kafmov>)**

Назва навчальної дисципліни	ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПЕРЕКЛАДАЧА
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Подолянчук Ольга Володимирівна (https://univer.km.ua/profile/), доцентка кафедри мовознавства, канд. філ. наук, доцентка.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	ПІБ Подолянчук Ольга Володимирівна Електронна адреса: o_podolianchuk@univer.km.ua Профіль у наукових базах даних: ORCID https://orcid.org/0000-0001-7526-9387 .
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, пров. Проскурівська, 57, Кафедра мовознавства. Середа - 15.00-17.00; п'ятниця 15.00-16.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Google meet у робочі дні з 9.00 до 17.00. Посилання: https://meet.google.com/xmh-zonc-uib

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:
	1. Знання
	<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
	1.1) Основні етичні поняття та принципи;
	1.2) Нормативно-правові акти та міжнародні стандарти
	1.3) Специфіку етики у різних сферах перекладу;
	1.4) Типові етичні дилеми та шляхи їх вирішення
	2. Розуміння
	<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
	2.1) Інтерпретувати та пояснювати етичні принципи у професійній діяльності;
2.2) Розрізняти етичні ризики у перекладацькій діяльності;	
2.3) Прогнозувати наслідки порушення етичних норм;	
2.4) Застосовувати етичні норми у конфліктних ситуаціях	

	3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i> 3.1) Практично застосовувати етичні принципи у своїй діяльності; 3.2) Аналізувати та вирішувати етичні дилеми у перекладі; 3.3) Розробляти власний підхід до етичної поведінки; 3.4) Дотримуватись професійних норм у реальних умовах 4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i> 4.1) Розбивати інформацію на компоненти та встановлювати взаємозв'язки між ними; 4.2) Виявляти логічні помилки в професійній діяльності перекладача; 4.3) Розрізняти факти та їхні наслідки в контексті професійної етики 5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i> 5.1) Поєднувати окремі елементи етичних принципів для створення цілісної концепції; 5.2) Формулювати стратегії етичної поведінки у перекладацькій діяльності; 5.3) Створювати власні варіанти рішень у нестандартних ситуаціях 6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i> 6.1) Оцінювати важливість професійної етики для перекладацької діяльності; 6.2) Критично оцінювати власні перекладацькі рішення з погляду етики; 6.3) Оцінювати вплив технологій на дотримання етичних стандартів 7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i> 7.1) Розробляти власні професійні стандарти етичної поведінки; 7.2) Генерувати нестандартні рішення для складних ситуацій у перекладацькій діяльності; 7.3) Розробляти тренінги, презентації або буклети для майбутніх перекладачів; 7.4) Створювати кейси та тестові завдання для навчання інших фахівців етичним нормам
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Результати навчання	ПР 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти. ПР 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. ПР 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.			
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 2-й, 3-й семестр. Тип дисципліни – вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін Практична граматики основної іноземної мови, Практичний курс основної іноземної мови, Практичний курс другої іноземної мови, Основи теорії мовної комунікації, Психологія Наступні дисципліни: Теорія та практика перекладу, Семантико-стилістичні проблеми перекладу галузевих текстів (цикл юридичних спеціальностей), Семантико-стилістичні проблеми перекладу галузевих текстів (цикл управлінсько-економічних спеціальностей)..			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 54 години, лекцій – 18 годин, семінарських занять – 18 годин.			
Форма навчання	Денна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: практичні заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, магнітофон, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лекції / практичні / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	4/4/6	Завдання і значення етики для формування сучасного фахівця.	Робота довідковою літературою, дискусійні питання, індивідуальні завдання, розбір кейсів, презентація	Практичне заняття заняття – 10 СРС – 10
	2/2/6	Професійна етика: сутність, основні принципи та категорії	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5
	2/2/7	Вступ до професійної етики перекладача	Робота з довідковою літературою, дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, рольова гра	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5
	2/2/7	Права та обов'язки перекладача	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5
	2/2/7	Конфіденційність та захист даних у перекладацькій діяльності	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5

	<table border="1"> <tr> <td>2/2/7</td> <td>Точність та адекватність перекладу</td> <td>Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,</td> <td>Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5</td> </tr> <tr> <td>2/2/7</td> <td>Етика перекладу в різних галузях</td> <td>Робота з довідковою літературою, дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, рольова гра</td> <td>Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5</td> </tr> <tr> <td>2/2/7</td> <td>Авторське право та перекладацька діяльність</td> <td>Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,</td> <td>Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5</td> </tr> </table>	2/2/7	Точність та адекватність перекладу	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5	2/2/7	Етика перекладу в різних галузях	Робота з довідковою літературою, дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, рольова гра	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5	2/2/7	Авторське право та перекладацька діяльність	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5
2/2/7	Точність та адекватність перекладу	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5										
2/2/7	Етика перекладу в різних галузях	Робота з довідковою літературою, дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, рольова гра	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5										
2/2/7	Авторське право та перекладацька діяльність	Дискусійні питання, індивідуальні завдання, презентація, робота з довідковою літературою, розбір кейсів,	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 5										
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: Навч. Посіб. / В.П.Бралатан та ін. К.: Центр учбової літератури, 2011. 252 с. 2. Варга Н.І., Зикань Х.І., Берта Е.Т. Діловий етикет перекладача (для студентів 3 курсу галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія предметної спеціальності 035.071 Філологія. Угро-фінські мови та літератури (переклад включно), перша – угорська освітньо-професійної програми «Угорська мова та література. Англійська мова. Переклад»). Навчально-методичний посібник. Ужгород. ДВНЗ «УжНУ», 2023. 158с. 3. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування. Навчальний посібник: 2-ге вид.перероб. і доп. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 224с. 4. Лазебна Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Фахова компетентність сучасного перекладача» для магістрантів спеціальності 035.04 «Германські мови та літератури (переклад включно)» усіх форм навчання / Укл.: Н. В. Лазебна. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 30с. 5. Ребрій О. В. (2011). «Образ перекладача» VS «образ автора»: взаємодія чи протидія? Вісник Житомирського державного університету. Житомир: ЖДУ імені І. Франка. Вип. 56. 2011. С.170 - 174. 6. Ethics of Interpreting and Translating: A Guide to Obtaining NAATI Credentials. Canberra: National Accreditation Authority for Translators and Interpreters Ltd, 2010. 10 p												
Методи навчання та форми поточного контролю	<i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Професійна етика перекладача» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i> Під час практичних занять застосовуються: 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) презентація; 4) експрес-опитування, дискусія; 5) кейс метод												
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені практичні заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158) Завдання та формат виконання визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Професійна етика перекладача» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))												

Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Професійна етика перекладача» та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php) Залік. Структура білету включає усне висловлювання з теми.
Критерії оцінювання	1. Положенням про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158) 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Зворотний зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.